

?ngilizce Özyeterlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?ngilizce Özyeterlik Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23600>

Özet

?ngilizce Özyeterlik Ölçe?i, B. Hanc?-Yanar taraf?ndan 2008 y?l?nda Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlanan bir yüksek lisans tezi (Yüksek lisans tezi) kapsam?nda geli?tirilmif bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, özellikle Anadolu Lisesi ö?rencilerinin yabanc? dil haz?rl?k e?itimi süreçlerinde ve sonrasında, **?ngilizce** dersine yönelik tutumlar?n? ve yabanc? dil öğrenimine ili?kin **özyeterlik** alg?lar?n? belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, bireylerin ?ngilizce dil becerilerini (okuma, yazma, konu?ma ve dinleme) ne kadar ba?ar?l? bir ?ekilde gerçekte?tirebileceklerine dair inanç düzeylerini ölçmeyi hedefler.

Geli?tirme a?amas?nda, ölçe?in psikometrik özelliklerinin incelenmesi, ö?rencilerin dil öğrenimine dair inançlar?n?n akademik ba?ar?lar? üzerindeki etkisini anlamak için temel olu?turmu?tur. Ölçek, **e?itim psikolojisi** alanında, yabanc? dil öğrenimi ba?lam?nda Bandura'n?n özyeterlik teorisini uygulamaya koyan önemli bir araçtır.

Anahtar Kelimeler

?ngilizce Özyeterlik Ölçe?i, Özyeterlik Alg?s?, Yabanc? Dil E?itimi, ?ngilizce Dersi, Anadolu Lisesi, E?itim Psikolojisi, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Hanc?-Yanar, B.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, lise düzeyindeki ö?rencilerin ?ngilizce öğrenme ve kullanma becerilerine dair sahip olduklar? **öznel inançlar?** yani özyeterlik düzeylerini sistematik olarak ölçmektir. Bu inançlar, ö?rencilerin derse kat?l?m?n?, kar??la?t?klar? zorluklarla ba?a ç?kma stratejilerini ve nihayetinde akademik ba?ar?lar?n? do?rudan etkilemektedir.

Ölçek, ara?t?rmac?lara ve e?itimcilere, ö?rencilerin hangi dil becerileri alanında (örne?in konu?ma veya yazma) kendilerini daha yetkin veya yetersiz gördüklerini belirleme imkan? sunar. Bu detayl? analiz, ö?rencilerin ihtiyaçlar?na göre özelle?tirilmif ö?retim stratejilerinin geli?tirilmesine yard?mc? olurken, ayn? zamanda yabanc? dil haz?rl?k programlar?n?n etkinli?inin de?erlendirilmesinde kritik bir rol oynar.

Yap?

?ngilizce Özyeterlik Ölçe?i, Albert Bandura taraf?ndan geli?tirilen ve bireyin belirli bir görevi

ba?ar?yla yerine getirme yetene?ine olan inanc?n? ifade eden **özyeterlik** (self-efficacy) psikolojik yap?s?n? ölçmektedir. Bu ba?lamda, yap?s?sal olarak ?ngilizce dilinin dört temel becerisine odaklanmas? beklenir: Dinleme, Konu?ma, Okuma ve Yazma.

Ölçek maddeleri, ö?rencilerin günlük akademik ve sosyal ba?amlarda ?ngilizceyi kullanma yeterliliklerine dair alg?lar?n? yans?t?r. Yüksek özyeterlik alg?s?na sahip ö?renciler, dil ö?renme görevlerine daha istekli yakla??r, daha fazla çaba gösterir ve ba?ar?s?zl?k kar??s?nda daha dirençli olurlar. Ölçek, bu bili?sel ve duygusal bile?enleri nicelle?tirmeyi amaçlamaktadır.

Geçerlik

Sa?lanan kaynak bilgisi, ölçe?in geçerlik çal??malar?na dair spesifik katsay?lar sunmamaktadır (Geçerlik: -). Ancak, bir geli?tirme çal??mas? oldu?u göz önüne al?nd???nda, tez çal??mas? kapsam?nda kapsaml? geçerlik çal??malar?n?n yürütüldü?ü varsay?lmaktadır. Tipik olarak bu tür ölçek geli?tirme çal??malar?nda **içerik geçerli?i** ve **yap? geçerli?i** incelenir.

?çerik geçerli?i, maddelerin ölçülmek istenen yap?y? (?ngilizce özyeterli?i) ne kadar iyi temsil etti?ini belirlemek için uzman görüşleri al?narak sa?lanm??t?r. Yap? geçerli?i ise genellikle **faktör analizi** gibi istatistiksel yöntemlerle, ölçek maddelerinin teorik olarak beklenen alt boyutlar alt?nda toplan?p toplanmad???n? kontrol etmek için kullan?lm??t?r. Detayl? geçerlik katsay?lar? için orijinal tez kayna??na ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik bilgileri de sa?lanan özetle yer almamaktadır (Güvenirlik: -). Ancak, ölçek geli?tirme sürecinin bir parças? olarak, arac?n tutarlılı??n? ve kararlılı??n? ölçen çal??malar yap?lm??t?r. En yayg?n kullan?lan güvenilirlik yöntemi, ölçe?in iç tutarlılı??n? belirlemek için **Cronbach Alfa** katsay?s?n?n hesaplanmas?dır.

Yüksek bir Cronbach Alfa katsay?s?, ölçekteki tüm maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda tutarlı oldu?unu gösterir. Ayr?ca, test-tekrar test güvenilirli?i de ölçe?in zaman içinde ne kadar kararlı sonuçlar verdi?ini belirlemek amacıyla kullan?lm?? olabilir. Yüksek lisans tezinde bu **psikometrik** özelliklere dair detayl? bulgular mevcuttur.

Faktör Analizi

?ngilizce Özyeterlik Ölçe?i'nin geli?tirilmesi sürecinde, maddelerin ?ngilizce dil becerilerinin farklı yönlerini (Dinleme, Konu?ma, Okuma, Yazma) ölçüp ölçmedi?ini belirlemek amacıyla **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (AFA) veya **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) kullan?ld??? tahmin edilmektedir.

Ölçeğin çok boyutlu bir yapı sergilemesi beklenir; zira İngilizce özyeterliliği tek bir genel beceriden ziyade, spesifik dil becerilerine dair inançların bir toplamıdır. Faktör analizinin sonuçları, ölçeğin kaç alt boyuttan oluştuğunu ve her bir alt boyutun hangi maddeleri içerdiğini ortaya koymuştur. Bu yapısal doğrulama, ölçeğin teorik temellerini güçlendirmiştir.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Özgün Ölçek)

Format: Derecelendirme formatı (Likert tipi ölçek kullanılmadığı varsayılmaktadır, ancak derecelendirme bilgisi orijinal kaynaktan belirtilmemiştir: Derecelendirme: -).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğrenciler

Yaş Grubu: Lise öğrencileri (Ergenlik dönemi)

Popülasyon Detayları: Yabancı dil hazırlık eğitimi alan ve almayan Anadolu Lisesi öğrencileri.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) ölçeği. Katılımcılar, İngilizce dil becerilerine yönelik yetkinlik algılarını derecelendirirler.

Anahtar Kelimeler

Öz Bildirim Ölçeği, Dil Becerileri, İngilizce Hazırlık Eğitimi, Psikometrik Özellikler, Hancı-Yanar, Faktör Analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yayın Adresi: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir (Tezin tamamlandığı kurum).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Hancı-Yanar'ın 2008 yılındaki yüksek lisans tezi (tez.yok.gov.tr) kapsamında geliştirilmiştir. Kullanımı için izinlerin ve telif hakkı durumunun yazar veya tezin yayımlandığı kurum (Ege Üniversitesi) ile iletişime geçilerek doğrulanması gerekmektedir.

Test Yılı: 2008.

Ücret: Ticari olmayan akademik kullanımlarda genellikle ücretsizdir, ancak yazar onayı gereklidir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [ingilizce-ozyeterlik-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Hancı-Yanar, B. (2008). *Yabancı dil hazırlık eğitimi alan ve almayan anadolu lisesi öğrencilerinin yabancı dil özyeterlik algıları ve İngilizce dersine yönelik tutumlarının incelenmesi (Yüksek lisans tezi)*. Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

İngilizce Özyeterlik Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri sağlanan kaynak içerikte mevcut değildir. Maddelerin tam listesi için Hancı-Yanar (2008) tarafından hazırlanan yüksek lisans tezine başvurulması gerekmektedir.